ez a megbizás, ki tudná megmondani azt, hogy hányadszor került ez a kérdés a tanács elé, anélkül, hogy valami komolyabb lépés történt volna.

Radikálisan kell intézkedni. Végre is ázsiai állapot az, hogy az ember fizeti a drága vizdiját, ha hátralékban marad, még végre is hajtják, vizet azonban nem tud kapni. Ne tanulmányozzanak annyit, hanem inkább cselekedjenek és találjanak gyors megoldást a panaszok orvoslására.

A képviselőház ülése.

— Kereskedelmi vita, vég nélkül. —

(Saját tudósitónktól.) A képviselőház ma folytatta a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. *Szkicsák* Ferenc kezdte a beszédést, *Horváth* Mihály folytatta. És beszélt *Pető* Sándor, majd *Haydin* Imre. *Lukács* László reflektált a beszédekre. És uj beszédek következtek: *Giesswein* Sándor kezdte, *Pető* Sándor folytatta és egymásután fölszólaltak még *Batthyány* Tivadar gróf, *Haller* István, *Sümegi* Vilmos és *Heltai* Ferenc. Valami nagyon feltünőt azonban ők se mondottak el, a vita sem ért véget, folytatása holnap következik.

Návay Lajos elnök féltizenegykor nyitotta meg az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után következett a napirend, a kereskedelemügyi tárca részleteinek folytatólagos tárgyalása.

(Szkicsák a hegyi iparról.)

Szkicsák Ferenc (tót nemzetiségi): Az iparpártolási tételnél az iparfejlesztés fontosságát hangsulyozza és nemzetgazdasági szempontból fontosnak tartja az iparpártolást. Különösen a hegyvidéken kellene szorgalmazni az ipar népszerüsitését. A meglévő ipartelepeknél népszerü kurzusokat szeretne fölállittatni, hogy igy a nép körében népszerüséget nyerjen az ipar szeretete.

(Lukács László felel.)

Lukács László kereskedelemügyi miniszter megjegyzi, hogy rendkivül fontosnak tartja az ipari oktatást ép az ipar fejlesztése szempontjából. Ipari tanfolyamokat fog létesiteni, hogy igy gondoskodjék az ifjuság ipari neveléséről. Az ipari segélyezést nem bankok, hanem szövetkezetek utján óhajtja közvetiteni.

(Munkásbiztositás.)

Horváth Mihály (Kossuth párti): A munkásbiztositás tételénél panaszolja, hogy sok kivánni valót hagynak hátra az egyes munkásbiztositó pénztárak. Sem a tagoknak, sem az orvosoknak nincs meg a bizalmuk az intézmény iránt. A kerületi pénztáraknak ma nincs semmi önkormányzatuk és minden tekintetben a központtól függnek.

Pető Sándor (demokrata): A kerületi pénztárak autonomiájának szükségességét hangoztatja, mert az intézmény áldásos müködését csak igy látja biztositottnak. Mindennek a sok hibának és kivánnivalónak a belügyi kormány mostohasága . . .

Elnök: Hogy méltóztatott mondani, ostobasága? Figyelmeztetem a képviselő urat . . . (Derültség.)

Pető Sándor: Dehogy mondtam, ostobasága. Azt mondtam, mostohasága! (Zajos derültség.) A bányamunkások mostoha helyzetéről szól és azt mondja, hogy a bányamunkások helyzete sokkal rosszabb, mint más ipari munkásoké.

Haydin Imre (munkapárti): Lehetetlen a kerületi pénztárakat összetéveszteni magával a munkásbiztositás intézményével. A kerületi pénztáraknál meglehetős laza az ellenőrzés és a hibákat leginkább ez indokolja meg. Az egyenlő teherviselés fontosságát hangsulyozza. Nem tartja célravezetőnek a kerületi pénztárak autonomiájának a visszaállitását.

Több szónok nem lévén, elnök a vitát bezárja.

Lukács László kereskedelemügyi miniszter: A bajok forrása leginkább abban van a munkásbiztositónál, hogy a bevétel kevés, a kiadás pedig sok. Az autonómia miatt a kormány ugyszólván tehetetlen és nem avatkozhat a pénztár belügyeibe. A törvény módositása szükséges, mert érzi, hogy segiteni, még pedig sürgősen segiteni kell. (Helyeslés.) A munkáskórház létesitése folyamatban van, egyelőre telket kell keresni.

(Giesswein a postáról.)

Giesswein Sándor néppárti a posta- és távirda költségeinek tételénél szólalt föl. A posta- és távirda-alkalmazottak fizetése rendezését sürgeti, aztán a vasárnapi teljes munkaszünet szükségességét hangoztatta.

Az *elnök* tiz percre felfüggeszti az ülést.

(Három kisebb beszéd.)

Szünet után *Pető* Sándor a postatakarékpénztárnál és a vasutnál alkalmazott nyomdai munkások munkabérének megállapitásában az idevonatkozó kollektiv egyezmény respektálását sürgeti.

Batthyány Tivadar gróf a vasuti jegy kedvezményeknek a postamesterekre való kiterjesztését kéri. Sürgeti a telefondijszabás módositását, a második telefonközéppont fölállitását, a postások fizetésrendezésében pedig az automatikus előléptetés érvényesitését, ennek hijján pedig legalább a szolgálati pragmatikát.

Haller István szintén a postások fizetésrendezése és az automatikus előléptetés mellett szólalt föl.

(Heltai Ferenc felel.)

Sümegi Vilmos után *Heltai* Ferenc az államvasutak tételénél válaszol Söpkéz Sándor multkori fölszólalására, aki méltatlan kritikában részesitette a vasutak igazgatási rendszerét. Azok a bajok, melyek ott jelentkeznek, egy régóta divó hibás rendszer eredményei. A vasutak tisztviselő személyzete elsőrendü, de a fizetés, különösen a vezető állásokban, nevetségesen kicsiny. Az igazgatás hivatalos adminisztrációvá fajult az üzleti igazgatás helyett, ezt az is elősegiti, hogy az alkalmazottak a mostani rendszer mellett nem részesülnek az üzlet eredményeiben s nincsenek közelebbről érdekelve benne. Ismerteti a vasutak üzleti eredményének csökkenését a milliókra menő beruházások ellenére is. Statisztikai adatokat sorol föl ennek igazolására. A személyzet sokkal nagyobb, mint amennyi a forgalom lebonyolitására szükséges. Igaz, hogy az anyag is, a szén nagyon megdrágult s ez egyik tényezője a rossz eredménynek. A talpfabeszerzési költségekre ugyanez áll. Itt milliókat lehetett volna megtartani, ha a multkormány nem köt hosszu időtartamu szerződéseket. (Helyeslés a jobboldalon.) A bajokon a *személydijszabás fölemelésével* kell segiteni, ugy, hogy ezzel szemben a gyorsvonatokon életbeléptetik a harmadosztályt, a személyvonatokon pedig alkalmazzák a negyedik osztálynak megfelelő tarifát is. A dijfölemelésből körülbelül tizenötmillió korona jövedelme lesz a vasutnak. Helyteleniti Söpkéznek azt a fölfogását, hogy a menetsebességet a vasutakon csökkenteni kell, mikor a vasuti igazgatóság ugyis ennek a retográd irányzatnak a hive.

Az elnök az ülést két órakor berekesztette.

Hegedüs Loránt szegedi fogadtatása. A szegedi nemzeti munkapárt végrehajtóbizottsága tegnap délután *Rósa* Izsó dr pártelnök lakásán ülést tartott. *Rósa* Izsó dr elnök bejelentette, hogy *Hegedüs* Loránt országgyülési képviselő, mint a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója, a Szövetség szegedi fiókjának május 24-én tartandó közgyülésén részt vesz és ekkor *A magyar ipar jövendő küzdelmei* cimmel fölolvasást tart. A párt javaslatára, méltányolva Hegedüs Loránt munkásságát és kiváló egyéniségét, elhatározta, hogy a közgyülést követő fölolvasáson testületileg részt vesz. — A munkapárt az illusztris vendéget a pályaudvaron is fogadja és tiszteletére ugyancsak május 24-én, szerdán este a Kassban nagy lakomát rendez, amelyen a szegedi nemzeti munkapárt tagjai tömegesen vesznek részt.

A szerb zsinat. *Karlócáról* jelentik: Az előadói javaslatot elfogadták. Később a volt radikális kongresszus sajtópörének ügye kerül napirendre. Előadó elreferálta, hogy egy budapesti lap ellen sajtópört inditottak, mert *Bogdanovits* patriárka személyét támadta. A pört beszüntették, mert nagyon sok pénzbe került. Félkettőkor a kongresszus folytatását péntek reggelre halsaztották.

Szeged katonai fontossága.

— Honvédlovassági hadosztályt szerveznek. —

(Saját tudósitónktól.) A Bécsben megjelenő *Fremdenblatt* legutóbbi száma olyan katonai reformokról számol be, amelyek a legnagyobb érdeklődésre számithatnak. A honvédségre vonatkoznak a tervek elsősorban. És Szeged tekintetében különösen fontosak lesznek az ujitások. Mert *Szeged honvédgyaloghadosztály parancsnokság székhelye lesz.* Tehát a honvédkerületi parancsnokságot szervezik át igy. Miután pedig a honvédhadkiegészitést is reformálják s a hadosztályönállóság elve végig érvényesül, a parancsnokság *tiszti létszáma* erősen megnövekedik. A reformmal kapcsolatosan *két honvédlovassági hadosztályt* állitanak föl, még pedig a Vedette értesülései szerint Budapesten és *Szegeden.*

Eszerint a szegedi lovasdandár fölé még lovashadosztály parancsnokság is kerül, amilyen lovashadosztály parancsnokság van *Temesvárott.*

De jelentős változást eredményez az is, hogy a honvédtüzérség fölállitásával az *egyik honvédtüzérezred Szegedre kerül* s itt ugyancsak hiteles jelentés szerint tüzérdandárparancsnoksági állást szerveznek.

Szeged mint gyalog- és lovashadosztály parancsnoksági székhely, kapja meg a második számu *honvédhelyőrségi kórházat.* Ennek céljaira a honvédcsapatkórházat alakitják át s ebben az ügyben járt itt nemrég *Kepes* Gyula dr vezértörzsorvos.

A szegedi *honvédutász zászlóalj* fölállitása és a 14. utászzászlóalj elhelyezése Temeskubinba, szintén befejezett tény.

A szegedi helyőrség képe ekként alakul át a tervezett reformok végrehajtása után, vagyis 1916-ban, amikorra a reformot befejezik.

1911-ben:

Parancsnokságok: II. honvédkerületi parancsnokság.

45. honvédgyalogdandár parancsnokság.

1. honvédlovasdandár parancsnokság.

Csapatok: 46. császári és királyi gyalogezred 1., 2., 4. zászlóalja.

5. honvédgyalogezred 1., 3., 4. zászló'a.

14. utászzászlóalj 1., 2., 3., 4. század..

3. honvédhuszárezred 2. osztálya.

Intézetek: Császári és királyi csapatkórház. Honvédcsapatkórház.

1916-ban:

Parancsnokságok: II. honvédhadosztály parancsnokság.

II. honvédlovassági hadosztály parancsnokság.

45. honvédgyalogdandár parancsnokság.

1. honvédlovasdandár parancsnokság.

2. honvédtüzérdandár parancsnokság.

II. lóvásárló-bizottság.

Csapatok: 46. császári és királyi gyalogezred több zászlóalja.

5. honvédgyalogezred.

3. honvédhuszárezred 2. osztálya.

egy honvédhuszár gépfegyver-osztály.

2. honvédtüzérezred.

egy honvédutászzászlóalj.

egy honvédszekerészszázad.

egy honvédkerékpárosszázad.

Intézetek: Császári és királyi csapatkórház. Honvédhelyőrségi kórház.

A reformokat 1916-ra hajtják végre. Mindenekelőtt a parancsnokságokat, azután a csapatokat szervezik meg. *A ceglédi lóvásárló-bizottság visszajön Szegedre.* A honvédcsapatkórház tovább való kiépitését helyőrségi kórházzá 1913-ra sürgetik.

Tudvalevőleg a 46. gyalogezred egyik zászlóalja most Avtovácon, három Szegeden van. Az ezred két zászlóalja a jövő évben elmegy Szegedről s helyébe egy nemzetiségi ezred két zászlóalja jön Szegedre.